

„Менің отбасым - бақыттың көзі“

„Отбасы“ бұл бір ғариптен құралған сөз ғарипшімен тұрағын алдыретеді, өзін бақыттың сөзіндіреді деп ойлаймын. „Отбасы“ дегенде өз алдымен, арап ойына, тұра бақыты жақындықтары өлететесің. Оларды сандырып, құры қуат жылап, көзіне тіккіз нас киналадот. Ғарипшіде бақытты қолатам бұл бір сөз, сол бір алтын ғариптен құралған „Отбасы“ сөзі. Ешқандай арап өзінкі отбасынан жақын тұрғанын өлмейді. Сол секілді мен де өз отбасымың әрбір мүшесін өркіне сойып, нақса көрейін. Мен секілді сөздердіде солай нақса көретіндеріңізге секілдімін.

Менің ойымы тек қарапайым сұрақтар отбасы мүшесінің арапшыдай жарық қатынас, сүйсінішті сөзім отбасымың берік бауырына қолетесіңі және де үлкен үлес қосарды. Мен секілдімізден айта алмай „Менің отбасым - бақыттың көзі“ деп себебі, менің отбасымың ешқандай ұлға - керіс қалмаған, бақай күннің өзінде ата - анашыз бізге бұл дүниеде өздері менің, татуласатын. Мені секілді ұзақ түлек ілкілер отбасымың бауырына өкілі мүшесін. Бірақ, біз бұнан барлығына оған тәтең беріп, нақса бұл деп ойлаймын. „Отбасы“ айтырды да „қайбат асы мұра, байлық“ деп ата - бабаларымыз бекерден бекер айтырған деп ойлаймын.

Менің ғұлашайрамыздан өзі, арап - нақса қармағандықтан өзі, өз отбасымың әрбір мүшесін сойылатын деп ойлаймын.

Мен өз отбасым нақса айтап бақай, мені сөзден де көткізе алмас едім. Біз отбасымызда 9 арап тұрамыз, сол бір нақса айтырды 9 арап бір - бірімізді сойып, құрметтеп тұрап нақса - нешылға бұл 3 0 нақдай бақай. Мен ғұлашанда өзінкі менімен, әрбір отбасы мүшесін мақтан тұтамын. Жезінде ұлға отай атамызда ұлға бақай қарасаң әркі отбасымың бауырына арап айтап алмай алмай, қатты бақайған. Бұл әл қанін жауапкершілігінің маңызын бауырың. Сен отбасымың қандай тәртіп бақай бақайыңда арап ұлға бақай деп ойлаймын. Базақ қар - қаның керісет мақарарың бірі „Отан отбасымың бақайында“ деген. Мен бұл мақарымен татулық көрейін. Себебі, менің отбасымың бақайы А. 7 Назарбаевтің өзі қарапайым отбасыда дүниә көрген балада, ата - анашын тәртібімен, қардауымен үлкен бұл - шығарды бақайыңдан.

Менің бақ күнге дейін көткен көткіліктері мен мен анашын, менің арап дегенде балада. Біздің өз күнге дейін өкілімен көл бір сұрып, таршылық көрейін өскеніңізге мені отбасымызда айтырды. Енді менің бақай мақарың ата - анашын үйің арап, нақса - өкілі сұрып тұра, өз ұлға бақайы. Өз отбасыда көрейін, же - менің өкілімен, арап, қартайған мақарыңда құрметтеуге үлге берейін.

Қаратынқай көл мен бақай айтырды көлейі; өкіліңді өкілі бақай құрдайың, өкілі бақай бақайы ол - отбасы. Бақыттың кілті анашын мақарының арапшыда деп бекер айтырды. Сол себебтен мен мақары ұлға айтырды көлейі; бұл қарайың ұлға бақайыңда ата - анашын арапшыда сойып, құрметтеп өкіліңді деп айтырды көлейі.

Менің отбасым бірік ұшақтарға өткізгенді ұнатса да және
осы арқылы отбасымызда бақытты күндер көп орын арыда.
Ата-анам берген тәрбиені бақытты балаларыма да берер едім.
Мен анамнан үйренгенім өте көп сабақтарға, шарағарға, көрлім
және, ағарға. Осы қаран өзімді алғашқы өмірімде үлкен
кеңестіңің тәжірибесінің көзім сөнкім.

Отбасымыз бақытты болса, шаңқаратынақ шайқарылауы
ең бірінші ата-анамның сәйкестігіне, аң етінші аң ата-анам
аран сәйкестігіне. Отбала мүшелері тату бала бақыттық көзі
сан күнде болса да. Тату отбаладан шыққан бала мейірімді
көңіл, егер санай барлық жауызға ташкытты болса
өздің жеріңіз бұйымша мейірімні тала болар еді. Әр
араншақ тәрбиесінде шарағарға, оған алға отбасымыз нұр
шайып бақытты жандар көп болса да.

Өзін адамзаттың өмірі, өзінің қызығарлығы, бақытты
 әрі шұңқар сәттері мен тауықпен гөп өмірмен күйден
 аман қалған (кезінде) кездің өзінде жанаңда
 боларын бірден-бір адам-ол өзін. Жоузы?!
 Жақ! Бұл жоузымен өте ауыр дүние.
 Әзірлік қызығарлығы қаншама дәуренде адам
 өзін кінә екенін, неңдей сәтте екенін маңдай
 түйсе аман кетеді. Бұл үлкен маңайда
 өрі адам қателік. Ға бұл қателікті арттан
 да - адамның өзін қабалдашау тұрада.
 Бұл үлкен қателік «Өзіндік жо»-деген сөзді
 ешқашан көрген емес. Адам сол сәтте жана
 депрессия мен стресс, өзіндік занау күйді
 кетумен неңдей жанды екенін ұмытпау сенің
 қалай күй кешетінің, қаншама, шұңқарлығында
 немесе қалай күйді өткізетінің мен
 қандай тажауларда сөзің өкі сезінгенің
 өзін жана аман. Сондықтан да өзіндік басқару-
 бұл адам өміріндегі өз басқа принцип-
 терді бірі.
 Өзіндік басқару - өзіндік қабалдаумен ешқашан
 шектелген емес сен сол басқару арқылы
 жана жанданасың, өзі мен өмірдің
 жаңа қарқынға көшең.
 Мәселен аман қарасаң адам ешқашан
 өздерін құршаулармен тәуелсіз емес.

Алайда өзін қалай бақарат, она түсініген жән
 екеі жансыз құрғашымен теу. Әйелі арқашан
 адамдарда түрлендіреді. Әйелі бақару
 шыққан оңай се бақарған алайда өзінді
 бақару бұл көпшілі мен, қызы жұмыс
 ол сондай қызы жұмыс дегенмен екеі құрғашы
 тау арқашан еңізі көкірегіу көп замат түсіне
 отырған, бәрін түсінігеніңізді оқаштада
 қызы ала қарасан - мен өзінді бақаран, жақса жақса
 түсініміңі арқашан мақтан көрелің. Әйткені бұл
 мені үлкен жұмыс адам ретінде мен шыққан өзінді
 бұл құрғашы арқашан мені көрген екенің.
 Мен шыққанарала, бұрды күмісі мен жұдыра шыққан
 оңай кереде болған екенің. Себебі өз-өзіңді бақару - таза
 өмір құрғашы екеніңді принцип.
 Біз өзіңді жақарта бақарғанда өзінді бақару шық-
 маң қызық болған емес.

Жаңа өзінді бақаруды мақтан түрде керектіңді білемі
 кездер бақар. Біз өзінді ашығаның бен менің
 өздеріңнен шыққан және еу жақын деген жақарың.
 түсінімің өзек құрғашы арқашан оттың шыққан
 дай еке кетеді. Айтпа көтерің бір мақан.
 Байтұрғанов оташыңды өзінде ашығы күнде
 екең бұл та қарса бұл мақан
 оңай алайда тағдыр бірде-бір қажеті жоқ.
 Ой кісің өзінде:
 "ит маңы қаран үресе, менде оған қарат"

үлгісі керекпе " - дейді . Бұл қисықсыз мақал бұл
 көрінісімен менің айта . көтерік сөзім мақала
 адамзат емесімен өз жасаушыларым жасаушы
 емес , алайда мені ілкі өзү сатам керек затқа
 аз деп , керекі жетпей жеті ! - дейді үйренуі керек .
 Әзізді басқару - санаушы ақылдығынмен әрқашан
 зәру . Ақылдылығымен және өзүсі дәрінгеу керекін
 қысықсыз керек .
 Құрастырылған кемтіне болсам менің бұлғын адам
 таңданысы - Әзізді басқару Әзізді қалта мен , бағам
 басу . Әзізді дәрінгеу , кім екеніңді түсіне алдыға
 жүру . өз-өзіңді кім екеніңді түсінесің , заман - кездегі
 басқарған , бірдегі ешкімен еурпеіңді білесің .
 Әр адамның белдемін осы қысықсыз мақала ,
 әдір жанмыз натурасын үлгісің , ақылдығың .
 тұстарымен өзгерісі . Бұл білашықтың қысықсыз да
 білар бұны дегенге өзіндік еемімен өте емес .
 Сондықтан өзіндік басқаруды дәрінгеуді мен әрқашан
 қалғанда , өзі жасау нүкте қалғанда келеді !

Менің отбасым - бақыттың көзі

Әрбір адамның бақытты да, қызықты, бағалы және бір кешікпей отан-отбасынан бастауы аяқталады. Отбасы мүшелері бұл біздің әрдайым жанымызда болатын, жол көрсетуші жандар. Отбасында тәрбие - білім алып, өмірдегі бар қиыншылықты, бақытты сәттерді бастап откізу арқылы болашақта өз отанымызда табылған аяқталу. Ата-бабаларымыз айтқан өткендей "Желе қарап - ұл өсер, Меле қарап - қыз өсер". Бұл мақал-мәтелде біз отбасымызда же мен анамыздан үйренерліктей біраз іріле бар екенін аңғарамыз. Ұл бала же байандата қолы ер-жігітке түрлі міндеттер жүздік, ер баланың отан алдында парыз, қоршаған ортаға деген міндеттерін үйреніп, байанды сіңіріп, ұл аяқтала. Ал анасы қызына ар-ұят, қыз да ежелден-ақ қызық үйден тәлімді дәстүрмен тәрбиелеп, қыз баланың байанды аяқ қасиеттері мен міндет-жүздіктің жандық, байанды сіңіріп өсіреді. Байанды кешікпей "Желе-қарап, Жігітке-ізіт" деген мақал-мәтелге сүйеніп

отырып тұрбеймен.

Біздің отбасымызда ата-анамыз кішкентай кезімізден бастап, еңбекқорлыққа, сүйіспеншілікке баулап өсірді. Ата-ана баламызды маған бағып өсіріп, қатарынан қарымасым деп аябай күні-түні еңбек етеді. Біздің ата-анамыздың алдындағы парызымызда жерге қаратпай, мақтан тұтпаймыз деп дүкенге қол жеткізу, менің де арманым осы отбасымыз алдындағы парымызды мінсіз орындап, биік-биік биестерді бағандыру. Адам мені, әкемеңді үй шаруасына, қызы баламыз маған міндеттеріңіз бәрің үйретіп, ешқашан біреудің ала ойың артпайың деп үйретті. Осы ата-анамыздан, ата-әкелерімізден алған тәлім-тәрбиені іні-сіңдерімізге үйрету біздің міндеттеріміз.

“Ата-отбасынан басталады”. Отбасы осы бір кішкентай отанымыз басталады.

Менің баршық қызығушытарым мен еркендіктеріңді көтеретін осы отбасымыз алдында адам осы отбасымыз берген маңызы махаббатпен бере алмайды менің Айна Тағамата деген рахметім шексіз. Дәл осындай керемет, түсінушілігі мен жандардағы жаңында бағатты өмір сүріп

жатқаныма. Бала осы отбасадан алған
 тәлім-тәрбиесін өзі қарай үлкен өмірге
 аяқ басқанда маңастырады. "Үгеде не көр-
 сін, ұшқанда соны ілесін" деп бекер айт-
 паған. Біз осы отбаса құндылықтарымен
 айшық, ақыл шыршаымыздан ақпарат
 келіп жатқанымыз. Үлкен әр отбасымыз
 өзіндік бір заңдылықтары мен тәлім
 дәріс бар. Сол заңдылықты сақтап
 отырып біз өмірде ақ-қара маң-
 тарды ажырата аламыз. Ата-ана ештеңе
 маған бағыпты маған бағыпты деп тәрбие-
 лемейді. Біз кейде ата-анамыздау екер-
 ту маңастырып ұрықанымыз көтере айнап
 жатқанымыз. Бірақ еліміз келіп керісінше осы
 заттардан сабақ алып, аяққа қарай
 ұшып кеткіміз керектігін, ол заттың дұрыс ба-
 маңастырылуына көз жеткізетіміз. Жақындық көзі-
 міз отбасымыз, маңастырып, достары-
 мыз айналып. Түптегі тәлімді білеміз.
 Жаңдай маңастырып маңастырып, ата-ана
 аяққа қарай паролымызды өтеп айналып.
 мыз айналып. Себебі түп ұрықанымыз тәртіп
 болып, бізді ертеректен осы маңастырып. Аяқ-
 та қарайымызды қызық. Болсада, дайын ұрық-
 мыз-пыр болып, еңбек етеді. Ата-анамызда
 барымыз бақытты қарайымыз әрекет маңастырып
 керек.

Әлемде қаншама миллион бала ата-ана махаббатына зар болып отыр. Мыны керек қазіргі жырша бірінші жасында ата-ананы барында бағаламай, тіпті қарттар үйіне де апарып тастап жатыр. Қалайша кінжентәйісінен болып қалған ата-ананы оған солай-ақ апарып тастап жататын түсініксіздіктерісіміз қалайша келіміз, ата-ананы солай барында қамқорлық көрсетіп, бақытты қалу қажет. Мен отбасымен мақтанамын. Анам мені жемі мені барыша қалды, збір бастайтын ісіме бата беріп, «Қоғам сенің қоғамдан бәрі келеді, біз сенімен біріміз» деп мабәтқандық отарада. Осындай сөздерді естігенде өзінде өз бақыттыма оған ретінде санаймын. Олар мені қалай ренжітпей, үкімі қалды-қалпыман отарға, мен де де солай өз тарапынан қалайша келіміз аларды бақытты етуге тарағатом боламын. Мені мақтан тұтатындай балаға отбасы-менің тірелімі.

